

איך להרוויח מהמהפכה הירוקה?

העולם מדבר בשפה חדשה, ממשל אובמה מקצה מיליארדים לאנרגיות מתחדשות, "פחמן" הוא הבאז החדש וחברות רבות הופכות ירוקות ונקיות. מה צריך לדעת כדי לצלוח את השינויים בשלום? מדריך לדירקטוריון * עו"ד גל עשת ועו"ד מייקל סטיל

וההשפעה על הסביבה של פעולות החברה באופן כללי. יש לקחת בחשבון סוגיות חדשות הקשורות לביטוח דירקטורים ונושאי משרה, וההחלטה בדרך כלל של מזהמים. לכן, הכינו את החברה שלכם לחובות גילוי מוגברות בקשר להשפעה על הסביבה של פעילויות החברה. חובות גילוי אלה מתפתחות במדינות רבות ומשתרעות הרבה מעבר לענפי תעשייה המאופיינים בפליטות גבוהות של פחמן. חובות האמון וכלל שיקול הדעת העסקי דורשים כעת מדירקטורים ומנושאי משרה להעריך את ההשפעה של פעילות החברה על הסביבה, לרבות פליטות של גזי חממה ושימוש באנרגיה לא מתחדשת לאספקת חשמל עבור פעילות הייצור ועבור מתקני החברה. היכולת לתביעות רבות יותר נגד חברות בקשר להתחממות גלובלית ואל תצפו להגנה אוטומטית של ביטוח דירקטורים ונושאי משרה. כמו כן, עליכם להתכונן למספר גדל והולך של כללי גילוי מחייבים בסוגיות סביבתיות.

החוקים וההזדמנויות החדשות שיווצרו. הבנה של המסגרת הקורמת עור וגידים, ובמקרים רבים ביצוע פעולות מיידיות, חיוניים לא רק על מנת להקטין חבויות וסיכונים פוטנציאליים, אלא גם על מנת ליהנות מחלק מהיתרונות וההזדמנויות העסקיות החדשות המתאפשרות על-ידי המהפכה הירוקה. על כל יועץ משפטי של חברה ועל כל חבר דירקטוריון להיות מודע לסוגיות המשפטיות המובילות להלן בקשר עם טכנולוגיה נקייה ועם פיתוח בר-קיימא.

ממשל תאגידי

חובות האמון של דירקטורים ונושאי משרה בחברה מחייבים אותם להבין ולהתמקד בתוכניות קיימות שהחברה עשויה לאמץ ובדרישות הגילוי המשתנות בכל הנוגע לפליטות גזי חממה

ל"מהפכה הירוקה" עשויה להיות השפעה רבת עוצמה על עולם העסקים, כפי שהייתה למהפכה הדיגיטלית שקדמה לה. היא תקבע אילו מוצרים ושירותים יהיו תחרותיים וכיצד הם ישוקו, ייוצרו ויימכרו. בארצות הברית, צוברת המהפכה תאוצה רבה בשנים האחרונות, כולל בעת הזו של המשבר הכלכלי. הנשיא ברק אובמה והקונגרס החדש התחייבו להשקיע מיליארדי דולרים על מנת לזרז פרויקטים הקשורים לאנרגיה מתחדשת, אנרגיה חליפית ושיפור יעילות באנרגיה. יתרה מזאת, "צו הקיימות" (sustainability), המובל הן על-ידי מנדט ממשלתי והן על-ידי ביקוש צרכני, חולל, וימשיך לחולל, את הצורך במסגרת משפטית חדשה, המשתרעת הרבה מעבר לרגולציה הקיימת כיום בנושאי סביבה ואנרגיה.

כל חברה, ללא קשר אם היא פועלת בענפי הטכנולוגיה הנקייה, תושפע על-ידי הרגולציה,

מיזוגים, רכישות וארגון מחדש

פונקציה אחת של הסביבה הכלכלית הנוכחית היא היקפים גדולים יותר של פעילות מיזוגים ורכישות בתחום הטכנולוגיה הנקייה, אשר משקפים יד קפוצה יותר של משקיעים והערכות שווי נמוכות יותר. כמו כן, אנו צופים פרץ של עסקאות רישוי ומיזמים משותפים ככל שתעשיית הטכנולוגיה הנקייה תתבגר.

אנרגיה אלטרנטיבית

הכינו את החברה שלכם לציית לסטנדרטים באנרגיות המתחדשות (Renewables Portfolio Standards, RPS) אשר אומצים יותר ויותר על ידי מדינות ומהווים כוח עיקרי מאחורי תנועת האנרגיה האלטרנטיבית בארצות הברית כיום. ה-RPS קובע יעדי חובה או רשות לפיהם אחוז מסוים של חשמל יופק ממקורות מתחדשים לא יאוחר מתאריך מסוים. למעלה משלושים מדינות אימצו בחקיקה צורה מסוימת של RPS וסביר ש-RPS פדראלי יאומץ בתקופת ממשל אובמה. חשש גובר בגין פליטות גז חממה יגרום באופן בלתי נמנע ליותר מדינות לאמץ את ה-RPS ו/או יעדי RPS שאפתניים אף יותר.

ברק אובמה, נשיא ארה"ב, וג'ו ביידן, סגן הנשיא, בסיום ביקור על גג מוזיאון הטבע והמדע בדנוור, יחד עם בלייק ג'ונס (משמאל), מנכ"ל נשיא "נמסטה סולאר", בוחנים התקנת לוחות סולאריים. צילום: ap

ברק אובמה, נשיא ארה"ב
צילום: ap

כל חברה, ללא קשר אם היא פועלת בענפי הטכנולוגיה הנקייה, תושפע על-ידי הרגולציה, החוקים וההזדמנויות החדשות שייווצרו בתחום זה. הבנה של המסגרת, לצד ביצוע פעולות מיידיות, חיוניים לא רק על מנת להקטין חבובות וסיכונים פוטנציאליים, אלא גם על מנת ליהנות מחלק מהיתרונות וההזדמנויות העסקיות החדשות המתאפשרות על-ידי המהפכה הירוקה

פעילות בת-קיימא

בנוסף להצטיידות בתוכנית אנרגיה, יהיה עליכם להבין כיצד לקיים פעילות בת-קיימא ולנווט בתוך הפיקוח הסביבתי, המחמיר יותר מאי פעם ושולט בשימוש ובהשפעה על האוויר, המים והאדמה בנוגע לתהליכי ייצור ומתקני תפעול. בנוסף, צפיית הדרישות של "כימיה ירוקה" וניצולן, יעזרו לחברה שלכם להשיג יתרון על-פני המתחרים ולהבטיח עמידה ברגולציה ברחבי העולם.

הכינו אסטרטגיה ותהליך להנחיית החברה שלכם דרך הפיקוח הסביבתי שיהפוך להיות מחמיר יותר ככל שממשלות ינמיכו את התקרה של פליטות גז חממה. ישנם חמישה צעדים בסיסיים שכדאי שכל חברה תנקוט על מנת לבצע זאת ביעילות: (1) התכוננו להתמודד עם רגולציה בנוגע לתהליכי הייצור ומתקני התפעול של החברה שלכם, תוך הפחתת ההשפעה השלילית שלה על האוויר, המים והאדמה; (2) צפו את דרישות "כימיה ירוקה" ונצלו אותן; (3) ודאו ציות רגולטורי לבקרות סביבתיות קיימות הנוגעות, או החלות על פעולותיכם ברחבי העולם; (4) בצעו מעקב אחר התפתחות החקיקה בנושאי שינוי אקלים וקיימות בארה"ב ובמקומות אחרים ברחבי העולם, אשר תסדיר כיצד והיכן יכולה החברה שלכם לפעול וערכו תחזית של השלכותיה (1-5) הבטיחו ציות לחוקים מדינתיים מחמירים והולכים בנושאי סביבה ואחריות למוצרים.

ניהול קניין רוחני

בעולם הטכנולוגיה הנקייה, הקניין הרוחני הוא מלך. מיליוני חברות, גדולות וקטנות, בתוך זירת הטכנולוגיה הנקייה ומחוצה לה, אצו למשרדי רשם הפטנטים במטרה לשמר זכויות ברעיונות ובחדשנות המניעים את המהפכה הירוקה. ללא קשר אם החברה שלכם מעורבת בהבאת תהליכים, שירותים או מוצרים של טכנולוגיה נקייה לשוק, הבנת ההיבטים של קניין רוחני ביחס לטכנולוגיה נקייה הינה הכרחית. מודעות לסוגיות של קניין רוחני בטכנולוגיה נקייה עשויה גם לאפשר לכם להפיק תועלת מהשווי הלא מנוצל של נכסי הטכנולוגיה, מדעי החיים והקניין הרוחני האחרים שלכם.

בנייה ירוקה

הערכות שוויו נמוכות של נדל"ן לא תורגמו בכל המקרים לדגש מופחת על בנייה ירוקה. ההיפך הוא הנכון, יהיה זה קריטי להבין את הסוגיות המשפטיות המשמעותיות הקשורות לבנייה ירוקה ואת כללי המנהיגות בתכנון סביבתי ובאנרגיה (LEED Standards). מוקדם מהצפוי תשקיע כל

חברה בבנייה ירוקה, בין אם על מנת ליהנות מהחיסכון בעלויות שבתים ירוקים יעילים באנרגיה מציעים, בין על מנת לציית לחוקים מדינתיים ומקומיים אשר מסדירים כיצד אמורים לפעול מתקנים חדשים בני-קיימא מבחינת סביבתית. הכינו את החברה שלכם לציית לשלושה מקורות של דרישות משפטיות בנוגע לשינוי אקלים/קיימות: (1) חוקים הדורשים הפחתות בפליטות של גז חממה, (2) בחינה סביבתית של פרויקטים; (3) דרישות של יעילות במים/בנייה ירוקה.

שיווק ירוק

הבנת סוגיות משפטיות הקשורות לפרסום ושיווק ירוק היא הכרחית לכל חברה או ישות המשווקת את עצמה, את מוצריה, או את שירותיה כירוקים, כאחראים מבחינה חברתית, או כידיותיים לסביבה. עליכם להבין כיצד לפתח אסטרטגיות לטענות חיוביות של פרסום ושיווק ירוק העומדות בהנחיות, ברגולציה ובחוקים המדינתיים והבין-לאומיים של "פרסום ירוק", על מנת להימנע מליטיגציה או מהליכי אכיפה ממשלתיים; מליטיגציה מסוג מתחרה נגד מתחרה; מתביעות ייצוגיות של צרכנים ומתביעות אחרות בקשר עם שיווק ירוק ומתביעות בגין פרסום כוזב. הכינו את החברה שלכם לציית למסגרת המשפטית, המורכבת כבר עכשיו, של שיווק ירוק החלה על מספר גדל במהרה של חברות.

ביטוח סיכונים

חלק מרכזי אחר בפאזל יהיה לקבוע כיצד להוריד למינימום נזק לסביבה ועלויות של הקטנת הנזק/תיקון של מתקני ייצור, בפרט לנוכח הרגולציה ההולכת ולובשת צורה והמתפתחת הנוגעת לפעולות קיימות וגזי חממה. בנוסף, יהיה צורך לשקול את ניהול והקטנת הסיכון של חבובות פוטנציאליות, שינבעו מתביעות משפטיות בגין שיווק ירוק ואי עמידה ברגולציה בנוגע לסביבה. התכוננו להבטיח ציות ולספק ניהול סיכונים אפקטיבי עבור החברה שלכם. הדבר דורש מכם כעת ליישם אסטרטגיות המכוונות לצמצום סיכוני האחריות הסביבתית, הקשורים למשל ל-

(1 שימוש בטכנולוגיות ייצור חדשות; (2) רכישה ופיתוח חוזר של מתקני ייצור; (3) יצירת ישויות עסקיות חדשות (קרי, מיזמים משותפים). חשוב גם לזהות ולנצל הזדמנויות להפחתת סיכון סביבתי. לדוגמא, מיקור-חוץ, או מיקום מחדש של מתקני ייצור יכול לצמצם נזק לסביבה.

פעילות בין-לאומיות

אם לחברה שלכם יש פעילות בין-לאומיות, חשוב לרכוש הבנה בסיסית של הרשת המורכבת של חוקי קיימות, שינוי אקלים וטכנולוגיה נקייה, של רגולציה ושל תמריצים אשר ישפיעו על השורה התחתונה של החברה שלכם בכל מדינה שבה המוצרים, או השירותים שלכם, משמשים או נמכרים. הבנה כאמור אינה רק חיונית כדי להבטיח ציות משפטי וניהול סיכונים, אלא גם לזיהוי הזדמנויות פוטנציאליות ויתרונות תחרותיים אשר חוקים ורגולציה כאמור עשויים להנכיח עבור המוצרים, או השירותים המסוימים של החברה שלכם. הכינו את החברה שלכם לנווט ברשת בין-לאומית, בעלת רמת מורכבות הולכת וגדלה, של כללים ירוקים ושווקי cap and trade המוקמים על ידי ארגונים רב-צדדיים ואמנות אשר נעים בטווח ובגודל, בין הסכמים אזוריים קטנים לבין האומות המאוחדות.

הכתובים הינם עורכי דין בפירמת עורכי הדין הבין-לאומית מוריסון פורסטר. גל עשת הוא ראש הדסק הישראלי בפירמה ומייקל סטיל הוא שותף המתמחה בתחום האנרגיה החלופית.

מאמר זה הינו תקציר בלבד ואינו מתיימר להיות שלם, מקיף, מלא או עדכני, ואינו בגדר חוות דעת או ייעוץ משפטי מוסמך.

מאמרים נוספים ניתן למצוא באתר הפירמה:
www.mofo.co.il